

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«11» апреля 2023 ел

№ 80

«2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында ирекле хәрәкәткә ярдәм» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасында иреклелекне (волонтерлыкны) үстерү буенча ведомствоара совет утырышының 28.05.2021 елның ЛФ-12-113 номерлы йөкләмәләре беркетмәсенә 1.4 пунктың үтәү йөзеннән, Әгерже муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы ирекле берләшмәләр эшчәнлегенә ярдәм итү максатыннан, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында ирекле хәрәкәткә ярдәм» муниципаль программасын расларга.
2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының рәсми сайтында (<https://www.agryz.tatarstan.ru>) урнаштырырга һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының социаль үсеш бүлегенә башлыгына йөкләргә.

Житәкчесе

Л.Ф. Нургаянов

«2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында ирекле хәрәкәткә ярдәм» муниципаль программасы

1. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программанын аталышы	«2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында ирекле хәрәкәткә ярдәм» муниципаль программасы (алга таба - Программа)		
Программанын заказчысы	Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты		
Программанын координаторы	Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетынын социаль үсеш бүлеге		
Эшлөчү	Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районынын "Яшьләр үзәге" МБУ		
Программанын максаты	<ul style="list-style-type: none"> - Әгерже муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы ирекле берләшмәләр эшчәнлегенә ярдәм итү - финанс, мөлкәт, мәгълүмат, консультация берләшмәләре механизмнарын үстерү; жирле үзидарә органнарыннын һәм халыкнын даими эшлөчү үзара хезмәттәшлеге системасын булдыру; - муниципаль берәмлек халкына ихтыярий берләшмәләр тарафыннан күрсәтелә торган социаль хезмәт күрсәтүләренә үстерү өчен шартлар тудыру; - ижтимагый берләшмәләренә ирекле оешмаларын яңадан әзерләү һәм укыту; - муниципаль берәмлектә хәйрия эшчәнлеген һәм ихтыярий хәрәкәтне бүләкләү һәм стимуллаштыру 		
Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2023-2027 еллар		
Программаны төрле чыганақлар белән финанслау	мең сум		
		Муниципаль район бюджеты	Бюджеттан тыш чыганақлар
	2023	1	
	2024	1	
	2025	1	
	2026	1	
	2027	1	
Итого:	5		

	<p>Финанслау күләме - жирле бюджет акчаларыннан.</p> <p>Искәрмә: Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм, тиешле дәрәжәдәге бюджетларны тиешле елга һәм план чорына булдыруны исәпкә алып, ел саен коррективка булырга тиеш, шулай ук программа чараларын уртақ финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүленергә тиеш</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелеләге күрсәткечләре</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә ярдәм итә:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ирекле берләшмәләр санын арттыру; - муниципаль берәмлектә уздырылган ижтимагый акцияләр һәм чаралар санын арттыру; ирекле хәрәкәтләр санын арттыру; социаль проектларның республика һәм бөтенроссия конкурсларында катнашкан һәм грантлар алган затлар; - халыкка ихтыярий берләшмәләр тарафыннан күрсәтелә торган социаль хезмәт күрсәтүләренең санын һәм сыйфатын арттыруны; муниципаль берәмлек буенча хәйрия эшчәнлегә күләмен арттыру.

2. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Программа Әгерже муниципаль районы территориясендә эш алып баручы ирекле берләшмәләр эшчәнлегенә ярдәм итүгә юнәлтелгән. Гражданнарның ихтыярий активлыгы жәмгыятьнең социаль үсешендә мөһим фактор булып тора, чөнки иреклелек - халыкның киң катламнарының ижади һәм ижади алгарышлы инициативасын һәм социаль ижатын бирүче өлкә, ул илнең социаль сәясәте максатларына ирешүдә һәм гражданнарның тормыш сыйфатын күтәрүдә мөһим өлеш кертүне тәмин итә.

Халыкның мобил активлыгы, энергиясе, кыюлыгы, чыдамлыгы һәм түләүсез хезмәткә омтылышы булган яшьләр категориясен гамәлгә ашыруда, ирекле эшчәнлектә зур роль уйный. Ирекле вакытның булуы һәм һөнәри планда үсәргә теләү шулай ук ирекле эшчәнлектә катнашу сәбәбе булып тора. Моннан тыш, иреклелек яшь гражданнарны әхлакий тәрбияләүнен көчле ресурсы булып тора, нәкъ менә шуңа күрә яшьләрне ихтыярий эшчәнлеккә жәлеп итү мөһим. Ирекле эшчәнлек жирле бергәлекнең максатларына һәм ихтыяжларына җавап бирә торган характер йөртү сәбәпле, Әгерже муниципаль районы территориясендә патриотик, экологик, социаль, мәдәни, медицина, антинаркотик юнәлешләр буенча актив эш алып барыла. Шәһәр һәм районның волонтерлык отрядлары муниципаль район территориясендә чагылыш тапкан юнәлешләрне сайлый һәм алга этәрә.

3. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

- Дәүләт яшьләр сәясәте өстенлекләреннән чыгып, әлеге программаны тормышка ашыруның төп максаты-жәмгыятьтә волонтерның уңай таныла торган образын популярлаштыру, яшьләрнең заманча жәмгыять проблемаларын хәл итүдә ижади активлыгына ярдәм итү һәм ирекле отрядлар һәм Үзәкнең нәтижелә эшләве өчен шартлар тудыру аша массакүләм оештырылган ирекле хәрәкәтне үстерү һәм аларга ярдәм итү.

- Программаның төп бурычлары булып:

- яшьләрне ирекле социаль әһәмиятле эшчәнлеккә жәлеп итү;

- яшьләрнең ирекле инициативаларын ачыклау һәм аларга ярдәм итү;

- ирекле берләшмәләргә финанс, милек, мәгълүмат, консультация ярдәме механизмнарын үстерү;

- жирле үзидарэ органнары һәм халыкнын даими эшлэүче үзара хезмэттэшлек системасын булдыру;

- муниципаль берәмлек халкына ирекле берләшмеләр тарафыннан күрсәтелә торган социаль хезмәтләрне үстерү өчен шартлар тудыру;

- муниципаль берәмлектә хәйрия эшчәнлеген һәм ирекле хәрәкәтне дәртләндерү һәм стимуллаштыру;

- жәмгыятьтә ирекле эшчәнлекнен унай имиджын формалаштыру.

4. ПРОГРАММАНЫ ЭШЛӘУНЕН ФӘННИ-МЕТОДИК НИГЕЗЛӘРЕ

- Программаның нигезенә идеяләр салынган:

- балалар һәм яшүсмерләр иреклеге буенча барлык дәүләт һәм ижтимагый структураларнын координацияләнган, максатчан эше;

- волонтерлык идеясен формалаштыруда адреслы алым, ул халыкнын һәр яшь, Социаль, һөнәри һәм башка төркемнәрен исәпкә алып, махсус эш формаларын һәм ысулларын куллануны күздә тотта;

- активлык, ул үзсүзлелек һәм акыллы инициативаны күздә тотта;

- иреклекең төп юнәлешләренен универсальеге принцибы, аларга бербөтен һәм комплексы якын килүне, үткән буыннарнын үз ата - бабалары өчен горурлык хисе тәрбиялэүче социаль-кыйммәтле тәҗрибәсен, көнүрештә һәм гаилә эчендәге мөнәсәбәтләрдә, укуда һәм эшкә якын килүләрдә, ижат алымнарында милли традицияләрне куллану кирәклеген күздә тотта.

5. ИРЕКЛЕ ЭШЧӘНЛЕКНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ ТӨП ЮНӘЛЕШЛӘРЕ

- Әгерже муниципаль районы яшьләренен ирекле инициативалары һәм ижади активлыгы түбәндәге төп юнәлешләр буенча гамәлгә ашырыла:

- халыкнын социаль якланмаган катламнары, авыр тормыш хәленә эләккән кешеләр (шул исәптән пенсионерларга, инвалидларга, ата-ана каравыннан мөхрүм калган балаларга ярдәм күрсәтү һ. б.) белән эшлэү;

- балаларда һәм яшьләрдә билгеле бер социаль-һөнәри позиция һәм жаваплылык формалаштыру (яшьләр социаль һәм һөнәри тәртип ысулларын, яна социаль рольләренә, шулай ук социаль һәм һөнәри эшчәнлек төрләрен үзләштерә);

- сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру һәм физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүне пропагандалау;

- социаль тискәре күренешләренә (наркомания, алкоголизм, тәмәке тарту, женси юл белән йога торган инфекцияләр, ВИЧ/СПИД) профилактикалау;

- балалар һәм яшьләр белән эшлэү, балалар һәм яшьләр өчен, шул исәптән риск төркеме;

- мэдәниятара диалогны популярлаштыру һәм милләтара конфликтларны профилактикалау;

- эре мэдәни, спорт һәм башка социаль әһәмиятле чараларны оештыруда һәм үткәрүдә ярдәм итү;

- гражданны экологик тәрбиялэүгә һәм әйләнә-тирә мохитне саклау эшләрен оештыруга ярдәм итү (мәсәлән, елгаларны һәм сулыкларны чистарту, агачлар утырту буенча акцияләр);

- башка ирекле инициативаларны үстерүгә ярдәм итү.

6. ПРОГРАММАНЫ ГАМӨЛГӨ АШЫРУ БУЕНЧА ЧАРАЛАР ПЛАНЫ

т/с	Чара	Вакыты
1.	"Язгы игелек атналыгы" акциясен оештыру.	Апрель – ел саен
2.	Мәдәният объектларын һәм һәйкәлләрен торгызу, аларны профилактикалау һәм карау (танып белү туган якны өйрәнү, шул исәптән экологик проблемаларны мөмкин кадәр хәл итү).	Апрель - ел саен
3.	Татарстан ирекле хәрәкәте форумында катнашу.	Май, октябрь - ел саен
4.	Жиңү парадларын һәм «Үлемсез полк»халык йөрешен волонтерларча озата бару.	Май – ел саен
5.	«Жиңү диктаторы» Халыкара акциясенен волонтерлык озата баруы.	Май, сентябрь - ел саен
6.	«Кызыл канәфер» бөтенроссия акциясе.	Май – ел саен
7.	«Өгерже районнда иреклелек үсеше проблемалары» темасына муниципаль районның жирле үзидарә органнары һәм ижтимагый оешмалары вәкилләре белән түгәрәк өстәл үткөрү.	Сентябрь - ел саен
8.	Мәгариф учреждениеләрендә «иреклелек нигезләре»темасына мәгърифәтчелек эшчәнлеге.	Сентябрь - ел саен
9.	«Өлкәннәр декадасы» республика акциясе.	Октябрь – ел саен
10.	«Көзге изгелек атнасы» акциясе оештыру	Октябрь - ел саен
11.	«Инвалидлар декадасы» республика акциясе	Декабрь – ел саен
12.	Халыкара иреклеләр көне.	Декабрь - ел саен
13.	«Мин-Россия гражданы» патриотик проектын тормышка ашыру.	кварталга 1 тапкыр - ел саен
14.	Халыкара өмә.	Даими
15.	«Жиңү волонтерлары» Бөтенроссия ижтимагый хәрәкәтенен жирле бүлекчәсен координацияләү.	Даими
16.	Шәһәр ярминкәләренә волонтерлар ярдәме.	Даими
17.	"Чиста йорт" акциясе.	Даими

7. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ КӨТЕЛГӘН НӘТИЖӘЛӘРЕ ҺӘМ АЛАРНЫ БӘЯЛӘУ ҮСУЛЛАРЫ

- Ирекле эшчәнлек нәтижелелегенә төп критерие булып гражданның анда катнашу дәрәжәсе, волонтерлар хезмәтен кулланган оешмаларның саны, шулай ук дөньяга карашта, аларның кыйммәтләрен билгеләүдә, иреклеләрнең ижтимагый әһәмиятле тәртибендә чагылыш тапкан тенденцияләр тора.

- Ирекле эшчәнлек үсешенә ахыргы нәтижәсә жәмгыятьнең рухи һәм әхлакый потенциалын күтәрү, социаль проблемаларны хәл итүдә ижтимагый оешмаларның ролен көчәйтү, муниципаль хакимият органнары һәм коммерция, ижтимагый оешмалар арасында партнерлыкны ныгыту, жәмгыятьтә социаль һәм икътисади тотрыклылыкка ирешү булырга тиеш.

- Программаны гамәлгә ашыру уңай шартлар тудырырга тиеш:

- социаль үсеш, чөнки социаль әһәмиятле проблемаларны хәл итү өчен шактый ресурслар җәлеп итәргә мөмкинлек бирә; Икътисади үсеш, чөнки ирекле эшчәнлек халыкның мәшгульлеген арттыруның мөһим элементы булып тора,

- - мәгариф системасы, чөнки балалар һәм яшьләрнен ирекле эшчәнлегә-аларның белемнәрен һәм күнекмәләрен, рухи-әхлакый һәм хезмәт тәрбиясен формалаштыру һәм үстерүнен нәтижәле ысулы, шулай ук карьера үсеш өчен һөнәри кызыксынуны тормышка ашыру чарасы, бигрәк тә коллективта аралашу тәҗрибәсә алу һәм өлкән яштәге гражданны, инвалидлар, балалар булган гаиләдә кирәкле махсус белем һәм күнекмәләр алу өлешендә;

- - массакүләм мәгълүмат чаралары, чөнки волонтерларның эше үзара ярдәм итүнен кызыклы очраклары һәм жирле жәмгыятьләрнен яшәү шартларын яхшырту буенча эш белән тулы.

8. ИРЕКЛЕ (ВОЛОНТЕРЛЫК) ЭШЧӘНЛЕГЕ БЕЛӘН ШӨГЫЛЬЛӘНҮЧЕ ГРАЖДАННАРНЫ МАТДИ БУЛМАГАН СТИМУЛЛАШТЫРУ ФОРМАСЫ.

Стимуллаштыру моделен формалаштырганда иреклеләрнең (волонтерларның) территориаль үзенчәлегә һәм мәшгульлек үзенчәлегә, яшь категориясә, гражданның ирекле (волонтерлык) эшчәнлегендә катнашу мотивациясә исәпкә алына. Иреклеләрнең (волонтерларның) нинди ихтыяжлары канәгатьләндереләргә тиешлегенә бәйлә рәвештә, чараларның түбәндәгә классификациясә билгеләнә:

1) ижади-оештыру (яңа белемнәр, күнекмәләр, күнекмәләр, һөнәри эшчәнлек тәҗрибәсә һәм карьера үсешә алуға юнәлдерелгән);

2) социаль-психологик (жәмәгатьчелек тарафыннан танылу, шәхси Мактау, бүләкләр, рәхмәтләр һәм башкалар);

3) социаль-көнкүреш (Россия Федерациясә законнарында каралмаган ташламалар алу, шул исәптән төрле лояльлек программалары, ял һәм сәламәтләндерүне оештыру белән характерлана).

Ирекле (волонтерлык) эшчәнлегә белән шөгыльләнүчә гражданны матди булмаган стимуллаштыру формалары булып:

1) ирекле (волонтерлар) эшен оештыру өчен матди булмаган социаль-көнкүреш дәртләндерү төрләре ирекле (волонтерлык) эшчәнлегендә системалы рәвештә катнашучы затлар санын арттыруға юнәлдерелгән чаралар һәм чаралар комплексын үткөрү:

- волонтерлык инфраструктурасын үстерү;

- республика конкурсларын үткөрү кысаларында ирекле (волонтерлык) программаларга һәм проектларга оештыру ярдәме күрсәтү;

иреклеләрнен (волонтерларның) жәмәгать эшлеклеләре белән тематик очрашуларын оештыру;

2) матди булмаган дәртләндерүнен белем бирү төрләре-иреклеләргә (волонтерларга) белем бирү программаларында һәм чараларында бушлай яки ташламалы нигездә катнашу, эшчәнлекнен төрле юнәлешләре буенча эш тәҗрибәсә алу мөмкинлегә бирү:

төрле эшчәнлек юнәлешләре буенча волонтерлар (волонтерлар) стажировкаларын оештыру;

- ирекле (Волонтер) оешмаларга (берләшмәләргә), иреклеләргә (волонтерларга) консультациялә белем бирү ярдәменә гамәлгә ашыру;

3) матди булмаган дэртлэндэрүнең мәгълүмати төрлөре - иреклеләрнең (волонтерларның) эшчәнлегенә мәгълүмати ярдәм күрсәтү системасын булдыру, массакүләм мәгълүмат чараларында ирекле (волонтерлык) хезмәтенең конкрет мисалларын популярлаштыру, гражданның хәйрия, шул исәптән ирекле (волонтерлык), жирле массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтларда катнашу формалары һәм өстенлекләре турында мәгълүмат тарату ТР Әгерже муниципаль районы;

4) социаль танылу аша матди булмаган дэртлэндэрү - муниципалитет һәм жәмгыять тарафыннан иреклеләрнең (волонтерларның) казанышларын ләеклы бәяләү: ин яхшы волонтерларны (волонтерларны) һәм ирекле (волонтерлар) берләшмәләрен бүләкләүне оештыру, Мактау грамоталары, ведомство карамагындагы оешмалар житәкчеләренең рәхмәт хатлары белән бүләкләү фактларын волонтерның (волонтерның) шәхси китабына кертеп яки "Россия волонтерлары"Бердәм мәгълүмат системасына.